

PLACÓWKA OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZA CAŁODOBOWA DLA DZIECI
80-736 GDAŃSK – OLSZYŃKA UL. MODRA 69B
działka nr 53/1
ADAPTACJA BUDYNKU MIESZKALNEGO JEDNORODZINNEGO NA POTRZEBY MOPS

OGÓLNA SPECYFIKACJA TECHNICZNA
ST.00.00

CPV 45262700-8 PRZEBUDOWA BUDYNKÓW

WYKAZ SZCZEGÓŁOWYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

- ST.01.00. Roboty rozbiórkowe
- ST.02.00. Roboty ogólnobudowlane
- ST.03.00. Instalacje elektryczne
- ST.04.00. Instalacje sanitarne

OGÓLNA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

Spis zawartości:

1. Wstęp
2. Ogólne wymagania dotyczące robót
3. Zabezpieczenie placu budowy
4. Ochrona środowiska podczas wykonywania robót
5. Ochrona przeciwpożarowa
6. Bezpieczeństwo prac na czynnym obiekcie
7. Materiały szkodliwe dla otoczenia
8. Wymagania dotyczące Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
9. Ochrona własności publicznej
10. Materiały
11. Sprzęt
12. Transport
13. Wykonanie robót

1. WSTĘP

1.1 Inwestor:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
80-865 Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 134 a

1.2 Jednostka projektowa:

Pracownia projektowo usługowa KANELA
 ul.Dębowa18 80-297 Banino
 Projektant : mgr inż. arch. Elżbieta Kliem

1.3 Przedmiot specyfikacji

Specyfikacje techniczne zawierają informacje oraz wymagania wspólne dotyczące wykonania i odbioru robót, które zostaną zrealizowane w ramach kontraktu p.t.:

PLACÓWKA OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZA CAŁODOBOWA DLA DZIECI

80-736GDAŃSK – OLSZYŃKA UL.MODRA 69B

działka nr 53/1

ADAPTACJA BUDYNKU MIESZKALNEGO JEDNORODZINNEGO NA POTRZEBY MOPS

Wymagania Ogólnej Specyfikacji Technicznej należy rozumieć i stosować w powiązaniu ze Szczegółowymi Specyfikacjami Technicznymi.

1.4 Zakres robót objętych specyfikacją

1. ST.01.00 Wykonanie robót rozbiórkowych w części obejmującej zakres opracowania.
2. ST.02.00 Wykonanie robót budowlanych i wykończeniowych budynku.
3. ST.04.00 Wykonanie instalacji elektrycznych.
4. ST.04.00 Wykonanie sieci sanitarnych.

Przedstawiony zakres robót wynika z wielobranżowej dokumentacji projektowej wykonanej dla Inwestora po wcześniejszej akceptacji i ustaleniach roboczych.

1.5 Lokalizacja i dostęp do terenu Budowy

Obiekty będące przedmiotem opracowania położone są na działce zlokalizowanej w Gdańsku przy ul. Modrej 69b ; działka nr: 53/1.

. Działka położona przy ul. Modrej, ogrodzona, zadrzewiona drzewami owocowymi. Na działce istnieje również budynek gospodarczo – garażowy. Dojazd do budynku mieszkalnego i garażu od strony południowo – zachodniej. Wejście główne od strony południowo – zachodniej.

Z pozostałych stron graniczy z działkami na których znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne z zabudowaniami gospodarczymi usytuowane z zachowaniem odległości zgodnie z warunkami technicznymi.

Budynek mieszkalny zrealizowany w 1980r. przebudowany i rozbudowany do 2001r. Dwukondygnacyjny z poddaszem użytkowym, podpiwniczony, z wewnętrzną klatką schodową, której kolejne kondygnacje przesunięte są w połowie wysokości. W bryle budynku dobudowane tarasy poprzysuwane analogicznie do poziomów kondygnacji połączone od zewnątrz schodami. Zbudowany w technologii tradycyjnej.

Teren dostępny jest wyłącznie od strony ul. Modrej.

Instalacje istniejące:

Instalacja wodociągowa z istniejącego własnego ujęcia wody na działce.

Kanalizacja sanitarna do bezodpływowego zbiornika na ścieki.

Instalacje elektryczne z istniejącej sieci miejskiej.

Instalacja gazowa z istniejącej sieci miejskiej.

Sieć telefoniczna.

Instalacje teletechniczne, domofonowa.

Istniejący wjazd na działkę z ulicy Modrej .Przy wjeździe zlokalizowany śmietnik wolnostojący dostępny z ulicy Modrej. Ogrodzenie terenu-istniejące, bez zmian.

Granice placu budowy należy ustalić z Inwestorem uwzględniając zapewnienie bezpiecznego dojazdu, dojścia i użytkowania obiektów czynnych na sąsiednich działkach.

Wszystkie prace mające wpływ na użytkowanie sąsiadujących obiektów i terenów należy poprzedzić uzgodnieniami z użytkownikami.

Dojazd do budowy zapewnia istniejący system ulic miejskich i drogi wewnętrznej.

Na czas prowadzenia robót należy zabezpieczyć odpowiednie oznakowanie wjazdu i wyjazdu.

1.6 Korespondencja dotycząca Budowy

Cała korespondencja dotycząca Budowy powinna być adresowana do Inwestora oraz Wykonawcy. Podany zostanie stosowny adres do korespondencji.

1.7 Definicje podstawowych pojęć używanych w specyfikacji

W różnych miejscach Specyfikacji Technicznej podane są odnośniki do stosowania norm i standardów. Przywołane normy i standardy winny być traktowane jako integralna część Specyfikacji Technicznych i czytane w połączeniu z rysunkami i Specyfikacjami, w których są wymienione.

Zakłada się, że Wykonawca zaznajomi się z ich zawartością i wymaganiami. Zastosowanie będą miały ostatnie wydania norm i standardów według stanu na 30 dni przed datą zamknięcia przetargu, o ile wyraźnie nie stwierdzono inaczej.

Roboty należy wykonać w bezpieczny sposób, ściśle w zgodzie z obowiązującymi regulacjami, standardami i wymaganiami określonymi w Specyfikacjach Technicznych. Wyrazy oznaczające osoby lub strony obejmują także osoby prawne.

Zwroty użyte w liczbie pojedynczej oznaczają także liczbę mnogą i odwrotnie, w zależności od kontekstu.

Gdziekolwiek występują odwołania do polskich norm, dopuszczalne jest stosowanie odpowiednich norm krajów Unii Europejskiej.

Określenia podstawowe

Użyte w Specyfikacjach Technicznych wymienione poniżej określenia należy rozumieć w każdym przypadku następująco:

Zamawiający- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku

Inspektor nadzoru- osoba powołana przez Zamawiającego do działania w zakresie określonym Kontraktem dla realizacji całości Robót

Wykonawca-osoba fizyczna lub prawna wybrana w drodze przetargu publicznego przez Zamawiającego dla wykonania przedmiotu Kontraktu

Podwykonawca- osoba fizyczna lub prawna wymieniona w Kontrakcie jako wykonawca określonej części Robót lub każda inna osoba, której została podzlecona przez Wykonawcę, za zgodą Inżyniera, część Robót wchodzących w zakres Kontraktu.

Kierownik budowy- osoba wyznaczona przez Wykonawcę, upoważniona do kierowania Robotami i do występowania w jego imieniu w sprawach realizacji Kontraktu.

Kontrakt- wszystkie dokumenty określające Roboty, a więc Dokumentacja Projektowa, Specyfikacje Techniczne, Przedmiary Robót, Kosztorysy Inwestorskie, Oferta Wykonawcy, List Potwierdzający, Porozumienie Kontraktowe.

Oferta- wyceniona propozycja Wykonawcy złożona Zamawiającemu na wykonanie i wykończenie Robót zgodnie z postanowieniem Kontraktu.

Świadectwo Odbioru Robót- świadectwo wystawione przez Inżyniera po ukończeniu przez Wykonawcę całości Robót w obecności Zamawiającego i Użytkownika zgodnie z Kontraktem.

Porozumienie Kontraktowe- dokument podpisany przez strony w celu potwierdzenia stosunku, zakresu i wszystkich warunków umowy łączących strony w celu realizacji Robót.

Roboty- wszystkie czynności i prace, które są potrzebne do wykonania i wykończenia Robót określonych w Porozumieniu Kontraktowym, a także do usunięcia usterek powstałych w tych Robotach; również realizowane w ramach Kontraktu obiekty kubaturowe i inżynierskie oraz instalacyjne.

Plac Budowy- tereny zajęte pod Roboty oraz zaplecza i dojazdy do Budowy udostępnione przez Zamawiającego dla wykonania Robót a także inne miejsca wymienione w Kontrakcie jako część Placu Budowy.

Laboratorium- laboratorium badawcze zaakceptowane przez Inżyniera , służące do przeprowadzania wszelkich badań i prób związanych z realizacją Kontraktu oraz oceną jakości Materiałów i Robót.

Materiały- wszelkie surowce i produkty niezbędne do wykonania Robót zgodnie z Dokumentacją Projektową i Specyfikacjami Technicznymi, zaakceptowane przez Inżyniera

Projektant- uprawniona osoba prawna lub fizyczna będąca autorem Dokumentacji Projektowej i uprawniona do wprowadzania zmian w dokumentacji.

Dokumentacja Projektowa- wszelkie informacje techniczne potrzebne do prawidłowego wykonania Kontraktu zawarte w rysunkach, obliczeniach, przedmiarach, kosztorysach, normach, wzorach, modelach, instrukcjach i specyfikacjach technicznych dostarczone Wykonawcy przez Inspektora nadzoru zgodnie z Kontraktem jak również wykonane przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Inspektora nadzoru.

Dokumentacja powykonawcza- dokumentacja sporządzona przez Wykonawcę robót zgodnie z obowiązującym Prawem Budowlanym, ujmująca całość robót wykonanych z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywanych robót oraz pomiary geodezyjne powykonawcze.

Szczegółowe Specyfikacje Techniczne-jest to zbiór wymagań technicznych związanych z realizacją obiektów, kontrolą i odbiorem poszczególnych elementów robót.

Operat kolaudacyjny-zbiór wszystkich dokumentów umownych z odnotowanymi zmianami zaistniałymi w czasie realizacji robót, wynikami wykonanych badań pomiarów przeprowadzonych prób stwierdzających jakość wykonania robót, oraz zastawienie ilości wykonanych robót i ich rozliczeń stanowiących podstawę do oceny i odbioru końcowego

Dziennik budowy-prowadzony według Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 26.06.2002 Rozdział 2paragraf 2.1

Przedmiar Robót-specyfikacja pełnego zakresu Robót założonych przez Zamawiającego do wykonania w ramach Kontraktu.

Siła wyższa-działanie takich sił natury, których doświadczony Wykonawca, dochowując należytej staranności, nie mógł przewidzieć lub jej przeciwdziałać.

2. OGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT

Wykonawca Robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za ich zgodność z Dokumentacją Projektową, Specyfikacją Techniczną i poleceniami Inspektora nadzoru.

2.1 Przekazanie Placu Budowy

1. W terminie określonym w Warunkach Kontraktu Zamawiający przekaze Wykonawcy Plac Budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi, jakie są niezbędne dla prowadzenia Robót, oraz Dziennik Budowy i Księgę Obmiaru, Dokumentację Projektową i Specyfikację Techniczną.
2. Wykonawca poniesie wszystkie koszty i obciążenia związane z uzyskaniem prawa używania dojazdów i dojazdów jakie będzie potrzebował w związku z dostępem i transportem materiałów do lub z Placu Budowy. Wszystkie obiekty poza Placem Budowy, jakie są mu niezbędne do celów związanych z prowadzeniem Robót, pozyska i urządzi na własny koszt.

2.2 Dokumentacja Projektowa

Dokumentacja, do której odnosi się niniejsza Ogólna Specyfikacja Techniczna obejmuje niżej wymienione projekty:

A. Plan wydawniczy

Projekty dotyczące budynku			
1	A/1	Projekt architektoniczno-budowlany	PBW
2	K/1	Projekt konstrukcyjny	PBW
3	E/1	Instalacje elektryczne	PBW
4	S/1	Instalacje sanitarne	PBW
Specyfikacje techniczne			
5	4.1	ST.00.00	Ogólna specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych
6	4.1.1	ST.01.00	Szczegółowa specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót rozbiórkowych
7	4.1.2	ST.02.00	Szczegółowa specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych
8	4.1.3.....	ST.03.00	Specyfikacja instalacji elektrycznych
9	4.1.4	ST.04.00	Specyfikacja sieci sanitarnych
Przedmiary robót			
10			Roboty budowlane
11			Instalacje elektryczne
12			Instalacje sanitarne
Koszty inwestorski			
13			Roboty budowlane
14			Instalacje elektryczne
15			Instalacje sanitarne

Rysunki i inne dokumenty zawarte w/w Dokumentacji pozwalają na określenie lokalizacji, zakresu i charakteru robót.

2.3 Dokumentacja przekazana Wykonawcy po przyznaniu Kontraktu

Wykonawca otrzyma od Inspektora nadzoru po przyznaniu Kontraktu dwa egzemplarze Dokumentacji Projektowej na Roboty objęte Kontraktem. Dalsze niezbędne kopie Dokumentacji Projektowej wykona na własny koszt.

Dokumentacja Projektowa dostarczona Wykonawcy przez Zamawiającego nie może być wykorzystywana lub udostępniana osobom trzecim bez zgody Inspektora nadzoru z wyjątkiem przypadków kiedy jest to niezbędne dla celów związanych z wykonaniem Kontraktu.

W okresie przygotowywania ofert pełna dokumentacja Projektowa znajduje się do wglądu w siedzibie Zamawiającego.

2.4 Dokumentacja do opracowania przez Wykonawcę

1. Wykonawca we własnym zakresie opracuje oraz uzgodni i zatwierdzi projekt organizacji budowy. Koszty tego projektu należy uwzględnić w cenach jednostkowych Robót.
2. Wykonawca we własnym zakresie opracuje i uzgodni harmonogram robót gwarantujący wykonanie zadania w terminie określonym w umowie.

3. Wykonawca sporządzi, zgodnie z obowiązującymi przepisami dokumentację powykonawczą dla zrealizowanych Robót. Koszt tej dokumentacji należy uwzględnić w cenach jednostkowych Robót.
4. Całość dokumentacji opracowanej przez Wykonawcę podlega zatwierdzeniu przez Inżyniera. Zatwierdzenie to jednak nie umniejsza odpowiedzialności Wykonawcy wynikającej z postanowień Kontraktu.

2.5 Zgodność Robót z Dokumentacją Projektową i Specyfikacjami Technicznymi

1. Z wyjątkiem przypadków kiedy stanie się to niewykonalne z przyczyn prawnych lub fizycznych Wykonawca winien wykonać i wykończyć Roboty bez żadnych usterek, w ścisłej zgodności z Kontraktem. Wykonawca winien także przestrzegać i ściśle stosować się do poleceń Inspektora nadzoru we wszystkich sprawach dotyczących Robót, niezależnie od tego czy były one wymienione w Kontrakcie czy nie.
2. Dokumentacja Projektowa i Specyfikacje Techniczne dostarczone Wykonawcy przez Inspektora nadzoru są istotnymi elementami Kontraktu i jakiejkolwiek wymagania zawarte w jednym z tych dokumentów są tak samo wiążące, jak gdyby występowały one we wszystkich dokumentach. W przypadku rozbieżności, wymiary określone liczbą są ważniejsze od wymiarów określonych wg skali rysunku. Poszczególne dokumenty pod względem ważności powinny być traktowane w następującej kolejności:

- Specyfikacje Techniczne

- Dokumentacja Projektowa

Wykonawca nie może wykorzystywać na swą korzyść jakichkolwiek błędów lub braków w Dokumentacji Projektowej lub Specyfikacjach Technicznych, a o ich wykryciu winien bezzwłocznie powiadomić Inżyniera, który zadecyduje o dokonaniu niezbędnych zmian lub uzupełnień.

3. Wszystkie wykonane Roboty i dostarczone Materiały powinny być zgodne z projektami dokumentacji wielobranżowej i wymaganiami materiałowymi określonymi w Dokumentacji Projektowej oraz w Specyfikacjach Technicznych.
4. Cechy Materiałów i elementów Robót powinny być jednorodne i wykazywać bliską zgodność z określonymi wymaganiami albo z wartościami średnimi określonego przedziału tolerancji. Przedział tolerancji przyjmuje się w celu uwzględnienia przypadkowych nieznanych odchyśleń od wartości docelowych, jakie są praktycznie nieuniknione.
5. W przypadku, gdy Roboty lub Materiały nie będą w pełni zgodne z Dokumentacją Projektową lub Specyfikacją Techniczną i będzie to miało wpływ na niezadowalającą jakość Robót, to takie Materiały będą niezwłocznie zastąpione innymi, a Roboty te będą rozebrane na koszt Wykonawcy.
6. Wszelkie ewentualne zmiany w stosunku do projektu podstawowego i ST powinny być wprowadzone na piśmie autoryzowane przez Inspektora nadzoru, a istotne zmiany rzutujące na koszty powinny być opiniowane przez Projektanta (Biuro autorskie Projektu podstawowego). Zmiany w rozwiązaniach projektowych powinny być uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót lub usprawnienia procesu budowy. Oprócz projektu Inspektor nadzoru dostarczy:
mapę sytuacyjno – wysokościową z uzbrojeniem nad i podziemnym według stanu na dzień wykonania mapy. Nie zwalnia to wykonawcy od konieczności wykonania przekopów kontrolnych dla identyfikacji i określenia sieci istniejących.

3. ZABEZPIECZENIE PLACU BUDOWY

1. Wykonawca, przystępując do realizacji Kontraktu, jest zobowiązany do zapewnienia właściwego funkcjonowania obiektów i terenów sąsiadujących z budową a w przypadku konieczności czasowego prowadzenia robót w tej części, do wykonania ich po uprzednim uzgodnieniu z użytkownikami.
2. Przed przystąpieniem do Robót Wykonawca przedstawi Inżynierowi do zatwierdzenia uzgodniony wcześniej projekt organizacji Robót uwzględniający kolejność realizacji określoną w Dokumentacji Projektowej. W zależności od potrzeb i postępu Robót projekt powinien być aktualizowany na bieżąco przez Wykonawcę.
3. Na czas wykonywania Robót Wykonawca ma obowiązek wykonać lub dostarczyć tymczasowe urządzenia zabezpieczające, takie jak zapory, bariery, płoty, kładki na ciągach pieszych, znaki, światła ostrzegawcze, sygnały. Wykonawca zapewni odpowiednie i stałe całodobowe warunki widoczności urządzeń zabezpieczających. Wszystkie znaki, zapory i urządzenia zabezpieczające powinny być zatwierdzone przez Inspektora nadzoru przed ich ustawieniem.
4. Wykonawca zapewni zaplecze socjalne i sanitarne dla pracowników we własnym zakresie co zostanie określone w projekcie organizacji placu budowy.
5. Wszelkie Instalacje elektryczne stanowiące część tymczasowych robót Wykonawcy, w tym pomieszczenia na budowie, powinny spełniać odnośne międzynarodowe standardy i powinny być utrzymane w stanie gwarantującym ciągłe bezpieczeństwo osób zatrudnionych.
6. Koszt zabezpieczenia Placu Budowy należy uwzględnić w cenach jednostkowych Robót.

3.1 Kierownictwo Wykonawcy

1. Wykonawca zatrudni niezbędne kierownictwo Robót na okres ich wykonywania i tak długi po ich ukończeniu jaki Inżynier uzna za konieczny dla właściwego wypełnienia zobowiązań wynikających z Kontraktu nie dłużej jednak niż

do zakończenia prac związanych z usunięciem ewentualnych usterek zgłoszonych przez Zamawiającego w ramach gwarancji lub rękojmi.

2. Wykonawca, w związku z wykonaniem Robót oraz w związku z usuwaniem usterek w tych Robotach, dopuści na Plac Budowy:

- tylko pracowników wyszkolonych i doświadczonych w swoich zawodach oraz kompetentnych mistrzów i brygadistów dla właściwego nadzorowania Robót
- wykwalifikowanych robotników niezbędnych do odpowiedniego i terminowego wykonania zobowiązań Wykonawcy wynikających z Kontraktu.

3.2 Tablice informacyjne o prowadzonej budowie

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca dostarczy i zainstaluje w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru:

- 1.Tymczasowe ogrodzenie ograniczające teren budowy. Formę i rodzaj ogrodzenia Wykonawca dostosuje do sytuacji w terenie, przepisów odnoszących się do bezpieczeństwa osób trzecich, wymagań Ubezpieczyciela oraz ogólnie pojętej estetyki. Koszt wykonania i utrzymania ogrodzenia winien być uwzględniony w cenach jednostkowych Robót.

- 2.Tablice informacyjne zgodnie z wymaganiami Prawa Budowlanego. Każda z tablic będzie podawała podstawowe informacje o budowie. Treść informacji powinna być zatwierdzona przez Inżyniera. Koszt zainstalowania i utrzymania tablic informacyjnych winien być uwzględniony w cenach jednostkowych Robót. Tablice informacyjne będą utrzymywane przez Wykonawcę przez cały okres realizacji Robót w dobrym stanie.

4 OCHRONA ŚRODOWISKA PODCZAS WYKONYWANIA ROBÓT

1. Wykonawca ma obowiązek znać wszystkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego i stosować je w czasie prowadzenia Robót.
2. Wykonawca zapewni odpowiednie środki zabezpieczenia przed:
  - zanieczyszczeniem powietrza pyłami i gazami
  - przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu
  - uszkodzeniem istniejących drzew i krzewów na terenie budowy
  - możliwością powstania pożaru
  - utrzymanie czystości i porządku; Wykonawca zorganizuje i będzie stosował system gospodarki wszelkimi odpadami. Gromadzone odpady będą systematycznie wywożone na legalne wysypisko lub odbierane przez uprawnione do tego służby porządkowe.
3. Praca sprzętu używanego podczas realizacji Robót nie będzie powodować zanieczyszczeń w środowisku naturalnym na Placu Budowy i poza nim.
4. Opłaty i ewentualne kary za przekroczenie w trakcie realizacji Robót norm określonych w odpowiednich przepisach dotyczących ochrony środowiska obciążą Wykonawcę.

5. OCHRONA PRZECIWOPOŻAROWA

- 1.Wykonawca będzie przestrzegał przepisy ochrony przeciwpożarowej
- 2.Na terenie zaplecza budowy, w pomieszczeniach biurowych i w magazynach oraz w Maszynach i Sprzęcie Wykonawca będzie utrzymywał sprawny sprzęt przeciwpożarowy wymagany odpowiednimi przepisami.
- 3.Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami oraz będą zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.
- 4.Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie straty spowodowane pożarem wywołanym w efekcie realizacji Robót albo przez personel Wykonawcy.

6. BEZPIECZEŃSTWO PRAC NA CZYNNYM OBIEKCIE

- 1.Teren Budowy, na którym znajduje się czynny obiekt zostanie podczas budowy pod stałym nadzorem Użytkownika.
- 2.Wszelkie Roboty wykonywane w czynnych obiektach mogą być wykonywane na podstawie pisemnej zgody Użytkownika.
- 3.Wykonawca opracuje i uzgodni z Użytkownikiem technologię i harmonogram Robót na czynnych obiektach zapewniające ich funkcjonowanie w okresie wykonywania Robót.

7. MATERIAŁY SZKODLIWE DLA OTOCZENIA

- 1.Materiały, które w sposób trwały są szkodliwe dla otoczenia nie będą dopuszczone do użycia.
- 2.Nie dopuszcza się do użycia Materiałów wywołujących szkodliwe promieniowanie o stężeniu większym niż dopuszczalne.

8. WYMAGANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

1.Podczas realizacji Robót Wykonawca będzie przestrzegał wszystkie przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności Wykonawca ma obowiązek zadbać o zdrowie i bezpieczeństwo pracy swoich pracowników i zapewnić właściwe warunki pracy i warunki sanitarne.

2.Wykonawca winien w trakcie wykonywania Robót zapewnić pełne bezpieczeństwo wszystkim osobom upoważnionym do przebywania na Placu Budowy oraz utrzymać teren (w wyznaczonych granicach) ,oraz Roboty (w części nie przyjętej przez zamawiającego) w odpowiednim porządku wymaganym dla zapewnienia osób i mienia.

3.Wykonawca zapewni i utrzyma wszelkie urządzenia zabezpieczające oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony osób zatrudnionych na Placu Budowy oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

4.Wykonawca zapewni i utrzyma w odpowiednim stanie urządzenia socjalne dla personelu pracującego na Placu Budowy.

5.Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej są uwzględnione przez wykonawcę w cenach jednostkowych Robót.

6.Wykonawca musi przestrzegać i spełniać wszelkie przepisy krajowe odnoszące się do bezpieczeństwa i higieny pracy łącznie z urządzeniami socjalnymi.

W szczególności, zwraca się uwagę Wykonawcy na :

- ochronne nakrycia głowy, obuwie, odzież ochronną
- szalowanie wykopów ,drabiny zejściowe, podesty robocze
- urządzenia budowlane w tym wszelkie zawiesia, liny, haki wznosne
- dojścia na budowę i oświetlenie
- sprzęt pierwszej pomocy i procedury awaryjne
- pomieszczenia dla pracowników Wykonawcy w tym toalety
- środki przeciwpożarowe przy Robotach i pomieszczeniach budowy

Powyższa lista nie jest zamknięta, a Wykonawca odpowiada za zapewnienie, że wszelkie wymogi i zobowiązania bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach i dla pracowników oraz warunki socjalne są spełnione.

7.Przy pracy w ograniczonych przestrzeniach Wykonawca musi podjąć konieczne środki ostrożności, aby zapewnić bezpieczeństwo załogi posiadać odpowiedni sprzęt monitorowania i ratunkowy.

8.W miarę postępu prac, Wykonawca powinien w pełni zwracać uwagę na bezpieczeństwo wszystkich osób przebywających na budowie.

9.Zgodnie z artykułem 21§1 Ustawy Prawo Budowlane Kierownik Budowy winien sporządzić, lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia uwzględniając specyfikę obiektu budowlanego i warunki prowadzenia robót.

9.OCHRONA WŁASNOŚCI PUBLICZNEJ I PRYWATNEJ

1. Wykonawca jest zobowiązany do ochrony przed uszkodzeniem lub zniszczeniem własności publicznej lub prywatnej.
2. Jeśli w związku z zaniedbaniem, niewłaściwym prowadzeniem Robót lub brakiem koniecznych działań ze strony Wykonawcy nastąpi uszkodzenie lub zniszczenie własności publicznej lub prywatnej to Wykonawca na własny koszt naprawi lub odtworzy uszkodzoną własność. Stan naprawionej własności powinien być nie gorszy niż przed powstaniem uszkodzenia.
3. W wypadku natrafienia na przedmioty zabytkowe lub mające wartość archeologiczną Wykonawca powiadomi Inżyniera oraz władze konserwatorskie i przerwie Roboty do czasu otrzymania dalszej decyzji.
4. Wykonawca powiadomi wszystkie instytucje obsługujące urządzenia i instalacje podziemne i naziemne o prowadzonych robotach i spowoduje przeprowadzenie przez te instytucje wszelkich niezbędnych adaptacji i innych koniecznych robót w obrębie Placu Budowy w możliwie najkrótszym czasie, nie dłuższym jednak niż w czasie przewidzianym w programie robót. Wykonawca będzie współdziałał w zakresie przeprowadzenia wymienionych robót.
5. Zakłada się, że Wykonawca zapoznał się z zakresem robót wymienionych w pkt.4 powyżej ,i że planując swoje roboty uwzględnił ich przeprowadzenie. W związku z tym, roboty wymienione w pkt.4 powyżej, przeprowadzone w zakresie i terminie ustalonym przed podpisaniem Kontraktu nie mogą być podstawą do zmiany terminu realizacji Kontraktu.
6. Gdyby zaistniało przypadkowe uszkodzenie istniejących instalacji lub urządzeń podziemnych lub naziemnych Wykonawca natychmiast powiadomi o tym fakcie odpowiednią instytucję użytkującą lub będącą właścicielem tych instalacji lub urządzeń a także Inżyniera Kontraktu. Wykonawca będzie współpracował w usunięciu powstałej awarii z odpowiednimi służbami specjalistycznymi.
7. Jakiegokolwiek uszkodzenia instalacji lub urządzeń podziemnych lub naziemnych nie wykazanych na planach i rysunkach dostarczonych Wykonawcy przez Zamawiającego i powstałe bez winy lub zaniedbania Wykonawcy, zostaną usunięte na koszt Zamawiającego. W pozostałych przypadkach koszt naprawy uszkodzeń obciąża Wykonawcę.

9.1 Wymagania dotyczące ruchu pojazdów

1. Wykonawca będzie odpowiedzialny za jakiegokolwiek uszkodzenia spowodowane ruchem związanym z wykonywaniem Robót i naprawi lub wymieni wszystkie uszkodzone elementy na własny koszt, w sposób zaakceptowany przez Inspektora nadzoru.

9.2 Opieka nad Robotami

1. Wykonawca będzie odpowiedzialny nad Robotami i za wszystkie Materiały i Sprzęt używany do Robót zgodnie z warunkami Kontraktu.
2. Jeżeli Wykonawca zaniedba utrzymania Robót lub ich elementu w zadowalającym stanie, to na polecenie Inspektora nadzoru rozpocznie on roboty kontynuacyjne nie później niż 24 godziny po otrzymaniu tego polecenia. W przeciwnym razie Inspektor nadzoru może natychmiast zatrzymać Roboty.
3. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za stan i skuteczność zabezpieczenia oraz ryzyko utraty Robót, materiałów i urządzeń przeznaczonych do wbudowania w Roboty od chwili rozpoczęcia Robót aż do dnia wystawienia przez Inspektora nadzoru Świadectwa Przejęcia Robót kiedy to odpowiedzialność za Roboty przechodzi na Zamawiającego.
4. W trakcie robót modernizacyjnych na obiekcie należy zapewnić funkcjonowanie nie modernizowanej części budynku bez zbędnych przerw.
5. Wykonawca zapewni stały dostęp Inżynierowi do wszystkich miejsc pod jego kontrolą oraz niezwłocznie dostarczy zapisy, świadectwa i inne informacje wymagane w Kontrakcie.
6. Straty lub szkody w Robotach, lub w jakiegokolwiek jej części, w materiałach, w urządzeniach przeznaczonych do wbudowania w okresie w którym Wykonawca jest odpowiedzialny za zabezpieczenie Robót, niezależnie od tego z jakiej przyczyny (z wyjątkiem działania siły wyższej), usunie lub naprawi Wykonawca na własny koszt w taki sposób aby Roboty odpowiadały pod każdym względem postanowieniom i wymogom Kontraktu.
7. W przypadku gdy strata lub szkoda powstały w wyniku działania siły wyższej Wykonawca, na żądanie Inżyniera i w granicach przez Inżyniera ustalonych, winien naprawić stratę lub szkodę a Inżynier w porozumieniu z Zamawiającym ustali dodatek do ceny Kontraktu na zasadach ustalonych w Kontrakcie.

9.3 Przestrzeganie prawa

1. Wykonawca ma obowiązek znać wszystkie Ustawy i Rozporządzenia władz centralnych i lokalnych oraz inne przepisy, instrukcje oraz wytyczne, które w jakikolwiek sposób są związane z realizacją Robót lub mogą wpływać na Roboty.
2. W czasie prowadzenia Robót Wykonawca powinien przestrzegać wszystkie regulacje wymienione w punkcie 1 i stosować się do nich.

9.4 Ubezpieczenie

1. Nie umniejszając odpowiedzialności własnej lub Zamawiającego, wynikających z działania siły wyższej, Wykonawca winien ubezpieczyć od ryzyka działania takich sił, a także od ryzyka odpowiedzialności cywilnej.
  - Roboty wraz z materiałami i urządzeniami przeznaczonymi do wbudowania
  - Ubezpieczyć od ryzyka utraty sprzęt Wykonawcy i inne przedmioty sprowadzone przez Wykonawcę na Plac Budowy, na kwotę niezbędną do ich zastąpienia na Placu Budowy.
2. Jeżeli pomimo uzyskania ubezpieczenia w zakresie wymienionym w pkt1. jakieś szkody nie będą pokryte ubezpieczeniem lub nie zostaną odzyskane od instytucji ubezpieczającej, szkody te będą obciążały Wykonawcę lub Zamawiającego stosownie do zasady odpowiedzialności określonej w ust.9.2.
3. Wykonawca winien (z wyjątkiem przypadków kiedy w Kontrakcie postanowiono inaczej) pokryć Zamawiającemu wszelkie straty i roszczenia wynikłe z :
  - śmierci lub zranienia jakiegokolwiek osoby za którą Zamawiający ponosi odpowiedzialność
  - odpowiedzialności za zniszczenia lub uszkodzenia mienia (innego niż Roboty) Zamawiającego lub osób trzecich na skutek lub w następstwie wykonywania Robót, a także wszelkie wydatki spowodowane uzasadnionymi roszczeniami osób trzecich i wypłatą im odszkodowań wraz z kosztami postępowań.
4. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za odszkodowania lub roszczenia, lub w związku z nimi, płatne robotnikom, lub jakimkolwiek osobom zatrudnionym przez Wykonawcę, lub jego Podwykonawcę. Wykonawca winien zabezpieczyć Zamawiającego przed takimi odszkodowaniami lub roszczeniami poza przypadkami, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający.
5. Przed przystąpieniem do pracy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu dowody, że dokonał ubezpieczenia zgodnie z wymaganiami Kontraktu (pkt.1-4) i w tym celu winien, z chwilą przejęcia Placu Budowy, okazać polisy ubezpieczeniowe. Przedkładając polisy Zamawiającemu Wykonawca winien o tym powiadomić Inżyniera. Polisy ubezpieczeniowe winny być zgodne z ogólnymi warunkami uzgodnionymi przed wystawieniem Listu Potwierdzającego. Ubezpieczenie winno być dokonane w firmie ubezpieczeniowej i na warunkach zatwierdzonych przez Zamawiającego.
6. Wykonawca winien informować instytucję ubezpieczającą o zmianie charakteru, zakresu lub harmonogramu wykonania Robót i zapewnić aktualność ubezpieczenia przez cały czas zgodnie z warunkami Kontraktu, a także okazywać Zamawiającemu na każde żądanie polisy ubezpieczeniowe i dowody opłacenia bieżących składek.
7. Jeżeli Wykonawca nie dopełni obowiązku ubezpieczenia i utrzymania ubezpieczenia w mocy zgodnie z postanowieniami Kontraktu lub nie przedstawi odpowiednich dokumentów Zamawiającemu w wymaganym terminie

(pkt.5) , wówczas Zamawiający może dokonać i opłacić każde z tych ubezpieczeń oraz opłacić składki jakie mogą być wymagane a następnie potrącić poniesione z tego tytułu koszty od dowolnej należności Wykonawcy lub ściągnąć dług należny od Wykonawcy.

8.W przypadku gdyby Wykonawca uchybił warunkom przewidzianym w polisach ubezpieczeniowych uzyskanych stosownie do wymagań Kontraktu, ma on obowiązek pokryć Zamawiającemu roszczenia jakie mogą z tego uchybienia wyniknąć.

10. MATERIAŁY

10.1 Wymagania ogólne

1. Wszystkie Materiały stosowane przez Wykonawcę przy wykonywaniu Robót winny być :
  - nowe i nie używane
  - odpowiadać wymaganiom norm i przepisów wymienionych w niniejszych Specyfikacjach Technicznych i w Dokumentacji Projektowej oraz innych nie wymienionych, ale obowiązujących norm i przepisów
  - mieć wymagane polskimi przepisami atesty i certyfikaty, w tym również świadectwa dopuszczenia do obrotu oraz wymagane ustawą certyfikaty bezpieczeństwa.
2. Wykonawca poniesie wszelkie koszty związane z dostarczeniem Materiałów do Robót.

10.2 Źródła uzyskania materiałów

1. Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru do zatwierdzenia szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania, zamawiania lub wydobywania tych Materiałów oraz odpowiednie świadectwa badań laboratoryjnych i próbki.
2. Zatwierdzenie poszczególnych częściowych dostaw Materiałów z danego źródła nie oznacza automatycznego zatwierdzenia wszystkich materiałów z tego źródła.
3. Wszystkie Materiały muszą pochodzić z polski lub państw członkowskich Unii Europejskiej.
4. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za spełnienie wymagań ilościowych i jakościowych wszystkich Materiałów użytych do realizacji Robót.

10.3 Materiały nie odpowiadające wymaganiom

1. Materiały nie odpowiadające wymaganiom zostaną przez Wykonawcę wywiezione z Placu Budowy, bądź złożone we wskazanym przez Inżyniera miejscu. Jeżeli Inżynier zezwoli Wykonawcy na użycie tych Materiałów do innych Robót niż tych dla których zostały zakupione, to koszt tych Materiałów zostanie przewartościowany przez Inspektora nadzoru.
2. Każdy element Robót, w którym znajdują się nie zbadane, bądź nie zaakceptowane Materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego odrzuceniem i nie zaplaceniem.

10.4 Przechowywanie i składowanie Materiałów

1. Wykonawca zapewni aby Materiały składowane tymczasowo (do czasu ich użycia dla wykonywania Robót) były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwości i były dostępne do kontroli przez Inspektora nadzoru.
2. Miejsca czasowego składowania będą zlokalizowane w obrębie Placu Budowy w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru lub poza Placem Budowy w miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę i przez niego opłaconych. Po zakończeniu Robót miejsca tymczasowego składowania Materiałów będą doprowadzone przez Wykonawcę do ich pierwotnego stanu w sposób zaakceptowany przez Inspektora nadzoru.

10.5 Wariantowe stosowanie Materiałów

1. Jeżeli Dokumentacja Projektowa lub Specyfikacje Techniczne przewidują możliwość zastosowania w wykonywanych Robotach wariantowego Materiału, to Wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru o swoim zamiarze przed użyciem wariantowego rodzaju Materiału.

11. SPRZĘT

1. Wykonawca jest zobowiązany do używania tylko takiego Sprzętu, który nie powoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych Robót. Sprzęt używany do Robót powinien być zgodny z ofertą Wykonawcy i powinien odpowiadać pod względem typów i jakości wskazaniom zawartym w Specyfikacjach Technicznych, Programie Zapewnienia Jakości, lub projekcie organizacji Robót, zaakceptowanym przez Inżyniera .W przypadku braku ustaleń w powyższych dokumentach, Sprzęt winien być uzgodniony i zaakceptowany przez Inżyniera.
2. Liczba i wydajność Sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie Robót zgodnie z zasadami określonymi w Dokumentacji Projektowej, Specyfikacjach Technicznych i wskazaniach Inżyniera i w terminie przewidzianym Kontraktem.
3. Sprzęt będący własnością Wykonawcy lub wynajęty do wykonania Robót będzie utrzymywany w dobrym stanie i gotowości do pracy. Będzie on zgodny z normami ochrony środowiska i przepisami dotyczącymi jego użytkowania.
4. Wykonawca dostarczy Inspektorowi nadzoru kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania w przypadkach, gdy jest to wymagane przepisami.

5. Jeżeli Dokumentacja Projektowa lub Specyfikacje Techniczne przewidują możliwość użycia sprzętu wariantowego przy wykonywanych Robotach, to Wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru o swoim zamiarze wyboru takiego sprzętu.
6. Sprzęt, maszyny, urządzenia, które nie gwarantują zachowania warunków Kontraktu zostaną przez Inżyniera zdyskwalifikowane i nie będą dopuszczone do Robót.

12. TRANSPORT

1. Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych Robót i na właściwości przewożonych Materiałów.
2. Liczba środków transportu będzie zapewniać prowadzenie Robót zgodnie z zasadami określonymi w Dokumentacji Projektowej, Specyfikacjach Technicznych i wskazaniach Inspektora nadzoru, oraz w terminie przewidzianym w Kontrakcie.
3. Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wszelkie wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego. Środki transportu, które nie odpowiadają warunkom Kontraktu, będą na polecenie Inżyniera usunięte z Placu Budowy.
4. Wykonawca będzie usuwać na bieżąco na własny koszt wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do Placu Budowy.

13. WYKONYWANIE ROBÓT

13.1 Ogólne zasady wykonywania Robót

1. Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie Robót oraz za jakość zastosowanych Materiałów i wykonywanych Robót zgodnie z postanowieniami Warunków Kontraktu.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za dokładne wytyczenie wszystkich elementów Robót zgodnie z Dokumentacją Projektową.
3. Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez wykonawcę w wyznaczeniu Robót zostaną poprawione, jeśli wymagać będzie tego Inżynier, przez Wykonawcę na własny koszt.
4. Sprawdzenie wytyczenia Robót przez Inspektora nadzoru nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności za ich dokładność.
5. Decyzje Inspektora nadzoru dotyczące akceptacji, bądź odrzucenia Materiałów lub elementów Robót będą oparte na wymaganiach zawartych w Kontrakcie, Dokumentacji Projektowej, Specyfikacjach Technicznych, a także w normach i wytycznych. Przy podejmowaniu decyzji Inspektor nadzoru uwzględni wyniki badań i obserwacji podczas produkcji i prób Materiałów, doświadczenia z przeszłości, wyniki badań naukowych oraz inne czynniki wpływające na Roboty.
6. Polecenia Inspektora nadzoru będą wykonywane po ich otrzymaniu przez Wykonawcę. Skutki finansowe z tego tytułu będzie ponosił Wykonawca.

13.2 Kontrola jakości Robót

1. Do obowiązków Wykonawcy należy opracowanie i przedstawienie do aprobaty Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości (PZJ) dla Robót, w którym zaprezentuje on zamierzony sposób wykonywania Robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie Robót zgodnie z Dokumentacją Projektową, Specyfikacjami Technicznymi oraz poleceniami i ustaleniami przekazanymi przez Inspektora nadzoru.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości Robót i jakości Materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli obejmujący personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań Materiałów oraz Robót.
3. Atesty jakości Materiałów i Sprzętu
  - w przypadku Materiałów, dla których atesty są wymagane Specyfikacjami Technicznymi, każda partia tych Materiałów dostarczona do Robót będzie posiadała atest określający w sposób jednoznaczny jego cechy.
  - Wyroby przemysłowe winny posiadać certyfikaty wydane przez producenta poparte wynikami przeprowadzonych przez niego badań. Kopie tych dokumentów będą dostarczone przez Wykonawcę Inspektorowi nadzoru.

13.3 Dokumenty budowy

W okresie realizacji Kontraktu Wykonawca jest zobowiązany do prowadzenia, przechowywania i zabezpieczenia następujących dokumentów budowy:

- dziennika budowy
- dokumentów badań i oznaczeń laboratoryjnych
- atestów jakościowych wbudowywanych elementów konstrukcyjnych
- dokumentów pomiarów cech geometrycznych
- protokołów odbioru robót

Pomiary i wyniki badań muszą być prowadzone na odpowiednich formularzach podpisane przez Wykonawcę i Inspektora nadzoru.

Dziennik budowy jest to opatrzona wpisem z pieczęcią Inspektora nadzoru książka z ponumerowanymi stronami służąca do notowania wydarzeń zaistniałych na budowie w czasie wykonywania zadania budowlanego, rejestrowania dokonywanych odbiorów robót, przekazywania poleceń i innej korespondencji technicznej pomiędzy Inspektorem nadzoru, Wykonawcą i Projektantem. Zapisy w dzienniku budowy powinny być dokonywane na bieżąco i chronologicznie w odniesieniu do występujących na budowie przypadków wymagających odnotowania. Każdy zapis w dzienniku budowy powinien być zaopatrzony w datę i podpis osoby dokonującej zapisu z podaniem imienia i nazwiska, stanowiska służbowego. Prawo do dokonywania zapisów w dzienniku budowy przysługuje również: przedstawicielom państwowego nadzoru budowlanego, osobom wchodzącym w skład personelu Wykonawcy, ale tylko w zakresie bezpieczeństwa wykonywanych robót budowlanych.

13.3.1 Dziennik Budowy

1. Dziennik Budowy jest wymagany dokumentem prawnym obowiązującym Zamawiającego i Wykonawcę i winien być prowadzony od dnia rozpoczęcia Robót do końca okresu Gwarancyjnego. Odpowiedzialność za prowadzenie Dziennika Budowy spoczywa na Wykonawcy.
2. Zapisy w Dzienniku Budowy będą dokonywane na bieżąco będą dotyczyły przebiegu Robót, stanu bezpieczeństwa ludzi, mienia oraz spraw technicznych i administracyjnych na Placu Budowy.
3. Każdy wpis do Dziennika Budowy będzie opatrzony datą, podpisem osoby, która dokonała wpisu z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego. Wpisy będą czytelne, w porządku chronologicznym, bezpośrednio jeden pod drugim.
4. Załączone do Dziennika Budowy protokoły i inne dokumenty będą oznaczone kolejnym numerem załącznika i opatrzone datą i podpisem Wykonawcy i Inspektora nadzoru.
5. Do Dziennika Budowy należy wpisywać w szczególności:
  - datę przekazania Wykonawcy Placu Budowy
  - datę przekazania Wykonawcy Dokumentacji Projektowej
  - datę akceptacji przez Inżyniera programu zapewnienia Jakości i harmonogramu Robót
  - terminy rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych elementów Robót
  - przebieg Robót, trudności i przeszkody w ich prowadzeniu, okresy i przyczyny przerw w Robotach, uwagi i polecenia Inspektora nadzoru
  - daty i przyczyny wstrzymania Robót
  - zgłoszenia i daty odbioru Robót zanikających i ulegających zakryciu, odbiorów częściowych i końcowych
  - wyjaśnienia, uwagi i propozycje Wykonawcy
  - zgodność rzeczywistych warunków z opisem w Dokumentacji Projektowej
  - dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony robót
  - dane dotyczące jakości Materiałów, pobierania próbek oraz wyniki przeprowadzonych badań z podaniem kto je prowadził
  - inne istotne informacje o przebiegu Robót
6. Propozycje, uwagi i wyjaśnienia Wykonawcy wpisane do Dziennika Budowy będą przedłożone Inspektorowi nadzoru w celu zajęcia stanowiska.
7. Decyzje Inspektora nadzoru wpisane do Dziennika Budowy muszą być podpisane przez Wykonawcę z zaznaczeniem ich przyjęcia lub zajęciem stanowiska.
8. Wpis dokonany przez projektanta obliguje Inspektora budowy do zajęcia stanowiska. Projektant nie jest stroną Kontraktu i nie ma uprawnień do wydawania poleceń Wykonawcy.

13.3.2 Pozostałe dokumenty budowy

1. Do dokumentów budowy zalicza się oprócz wymienionych:
  - Pozwolenie na realizację Inwestycji
  - Protokoły przekazania Placu Budowy
  - Umowy cywilno-prawne z osobami trzecimi i inne umowy cywilno-prawne
  - Świadectwa Przejęcia Robót
  - Protokoły z narad i ustaleń
  - Korespondencja na budowie

13.3.3 Przechowywanie dokumentów budowy

1. dokumenty budowy należy przechowywać na Placu Budowy w miejscu odpowiednio zabezpieczonym.
2. W przypadku zaginięcia jakiegokolwiek dokumentu budowy należy go natychmiast odtworzyć w formie przewidzianej prawem.
3. Inspektor nadzoru będzie miał stały dostęp do wszystkich dokumentów budowy. Należy także je udostępnić Zamawiającemu na jego życzenie.

13.4 Obmiar robót

13.4.1 Ogólne zasady Obmiaru Robót

1. Z wyjątkiem przypadków kiedy Kontrakt stanowi inaczej, Inspektor nadzoru winien ustalić przez właściwe pomiary i potwierdzić rzeczywisty zakres ilości wykonanych zgodnie z Kontraktem przez Wykonawcę Robót.

O zamiarze dokonania pomiarów Inspektor nadzoru winien uprzedzić Wykonawcę, który ma obowiązek niezwłocznie stawić się lub wysłać upoważnionego przedstawiciela aby pomóc Inżynierowi w przeprowadzeniu takich pomiarów. Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć wszelkich informacji wymaganych przez Inspektora nadzoru.

2. Obmiar Robót będzie określał faktyczny zakres wykonanych Robót zgodnie z Dokumentacją Projektową i Specyfikacjami Technicznymi w jednostkach określonych w wycenionym Przedmiarze Robót.
3. Obmiar Robót dokonywany będzie zgodnie z warunkami Kontraktu.
4. Wyniki obmiaru będą wpisane do Księgi Obmiarów.
5. Jakikolwiek błąd lub przeoczenie w ilościach podanych w Przedmiarze Robót lub Specyfikacjach Technicznych nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia wszystkich Robót. Błędy zostaną poprawione według pisemnych instrukcji Inspektora nadzoru.
6. Obmiar wykonywanych robót będzie przeprowadzany z częstotliwością wynikającą z comiesięcznych płatności na rzecz Wykonawcy lub w innym czasie określonym w Kontrakcie lub uzgodnionym przez Wykonawcę i Inspektora nadzoru.

13.4.2 Zasady określania ilości Robót i Materiałów

1. Długości i odległości między określonymi punktami skrajnymi będą obmierzone poziomo wzdłuż linii osiowej, szerokości-po prostej prostopadłej do osi.
2. Jeżeli Specyfikacje Techniczne właściwe dla danych Robót nie podają tego inaczej, to objętości będą wyliczane w m³-jako długość pomnożona przez średni przekrój.
3. Ilości, które mają być obmierzone wagowo, będą ważone w tonach lub kilogramach-zgodnie z wymaganiami Specyfikacji Technicznych.
4. Roboty pomiarowe do obmiaru oraz nieodzowne obliczenia będą wykonywane w sposób zrozumiały i jednoznaczny. Obmiary skomplikowanych powierzchni lub objętości będą uzupełniane odpowiednimi szkicami umieszczonymi w Księdze Obmiarów. W razie braku miejsca w Księdze, szkice te będą dołączone w formie odrębnego załącznika do Księgi. Wzór takiego załącznika uzgodniony będzie z Inspektorem nadzoru.

13.4.3 Urządzenia i sprzęt pomiarowy

1. Urządzenia i sprzęt pomiarowy do obmiaru Robót wymagają akceptacji Inspektora nadzoru przed ich użyciem.
2. Urządzenia i sprzęt pomiarowy będą dostarczone przez Wykonawcę. Będą one posiadać ważne świadectwa atestacji.
3. Urządzenia i sprzęt pomiarowy będą utrzymywane przez Wykonawcę w dobrym stanie technicznym przez cały okres realizacji Robót.

13.4.4 Termin i częstotliwość przeprowadzania pomiarów

1. Obmiary będą przeprowadzane przed częściowym lub końcowym przejściem Robót, a także w przypadku wystąpienia dłuższych przerw w prowadzeniu Robót lub zmianie Wykonawcy Robót
2. Obmiary Robót zanikających będą przeprowadzane w czasie wykonywania tych Robót
3. Obmiary Robót ulegających zakryciu będą przeprowadzane przed ich zakryciem.

13.5 Odbiór Robót

13.5.1 Rodzaje odbiorów

1. W zależności od ustaleń w odpowiednich Specyfikacjach Technicznych, Roboty podlegają następującym etapom odbioru, dokonywanym przez Inspektora nadzoru przy udziale Wykonawcy:
  - odbiór Robót zanikających lub ulegających zakryciu
  - przejście odcinka lub całości Robót (wystawienie Świadectwa Przejścia Robót odpowiednio dla odcinka lub całości Robót).
  - Odbiór ostateczny (ostateczne zatwierdzenie Robót-wystawienie Świadectwa Wypełnienia Gwarancji)

13.5.2 Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu

1. Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu dokonywany będzie przez Inspektora nadzoru przy udziale Wykonawcy
2. Żadna część Robót nie powinna być zakryta lub uczyniona niedostępną przed inspekcją Inspektora nadzoru.
3. Wykonawca winien umożliwić Inspektorowi nadzoru zbadanie i pomiarzenie każdej części Robót, która ma być zakryta lub uczyniona niedostępną.
4. Wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru kiedy taka część Robót będzie gotowa do zbadania a Inspektor nadzoru bez zwłoki winien stawić się w celu dokonania badania lub pomiaru, chyba że uzna to za zbędne. W tym wypadku winien wcześniej powiadomić Wykonawcę.
5. Na żądanie Inspektora nadzoru Wykonawca powinien odkryć każdą część Robót zakrytych lub niedostępnych, lub wykonać otwory w Robotach lub przez Roboty, a także wykonać próby materiałowe. Po sprawdzeniu przez Inspektora nadzoru tych Robót powinien przywrócić właściwy stan przedmiotowych Robót. Jeżeli badana część Robót była zakryta lub niedostępna z zachowaniem pkt.4, a w czasie badań zostało stwierdzone, że została wykonana zgodnie z Kontraktem, Inspektor nadzoru ustali wysokość poniesionych przez Wykonawcę kosztów wywołanych tymi badaniami i przywracaniem stanu pierwotnego. Ustalone koszty zostaną odliczone od Ceny Kontraktowej. Inżynier odpowiednio powiadomi o tym Wykonawcę i Zamawiającego. We wszystkich innych przypadkach koszty poniesie Wykonawca.

13.5.3 Świadcstwo Przejęcia Robót

1. Kiedy całość Robót w odniesieniu do określonego obiektu budowlanego została ukończona zgodnie z Warunkami Kontraktu, Wykonawca po zawiadomieniu Inspektora nadzoru ma prawo otrzymać Świadcstwo Przejęcia Robót tego obiektu.

13.5.4 Dokumenty Przejęcia Robót

1. Dokumentem stwierdzającym dokonanie przejścia Robót jest Świadcstwo Przejęcia sporządzone wg wzoru ustalonego przez Inspektora nadzoru.
2. Do celów Przejęcia Robót Wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:
  - Dokumentację Projektową z naniesionymi ewentualnymi zmianami.
  - Dokumentację powykonawczą w tym (jeśli jest taka konieczność) dokumentację geodezyjną
  - Specyfikacje Techniczne
  - Uwagi i polecenia Inspektora nadzoru, zwłaszcza przy odbiorze Robót zanikających i ulegających zakryciu oraz udokumentowanie wykonania tych zaleceń.
  - Dziennik Budowy i Księgę Obmiarów.
  - Atesty jakościowe wbudowanych Materiałów
  - Inne dokumenty wymagane przez Zamawiającego.
3. Sprawozdanie techniczne zawierać będzie:
  - Zakres i lokalizację wykonanych Robót
  - Wykaz wprowadzonych zmian w stosunku do Dokumentacji Projektowej przekazanej przez Inspektora nadzoru.
  - Uwagi dotyczące warunków realizacji Robót.
  - Datę rozpoczęcia i ukończenia Robót.

13.5.5 Świadcstwo Odbioru Robót

1. Kiedy całość Robót zostanie ukończona, pod nadzorem Inspektora nadzoru w obecności Zamawiającego w zakresie przewidzianym w Kontrakcie, wtedy z czynności tych zostanie sporządzony protokół. Taki protokół będzie uważany za wniosek Wykonawcy o wystawienie przez Inspektora nadzoru Świadcstwa Odbioru Robót w odniesieniu do całości Robót.
2. Inspektor nadzoru w ciągu 14 dni od chwili otrzymania takiego powiadomienia winien dokonać szczegółowego przeglądu Robót zgłoszonych do odbioru a następnie wystawić Wykonawcy Świadcstwo, z kopią dla Zamawiającego, ustalając w nim datę zakończenia, zdanie Robót zgodnie z Kontraktem, lub wydać Wykonawcy pisemne wyszczególnienie Robót, które winny być wykonane przed wystawieniem takiego Świadcstwa. Inżynier winien również powiadomić Wykonawcę o wszelkich zauważonych usterkach i niedociągnięciach w Robotach, mających wpływ na uznanie ich za zakończone, a także w odniesieniu do usterek, które mogą wystąpić po wydaniu takiego powiadomienia a przed wykonaniem wymienionych w nim Robót.
3. Przed otrzymaniem Świadcstwa Odbioru Robót Wykonawca uwzględni żądania, poprawki, uzupełnienia i spełni wszelkie wymogi warunkujące oddanie Inwestycji do normalnej eksploatacji, stawiane w odniesieniu do Robót przez właściwe Instytucje.

13.5.6 Odbiór ostateczny- Świadcstwo Wypełnienia Gwarancji

1. Świadcstwo Wypełnienia Gwarancji wystawione zgodnie z ustaleniami Warunków Kontraktu będzie rozumiane jako ostateczne zatwierdzenie Robót-odbiór ostateczny.
2. Ostateczne zatwierdzenie Robót po wygaśnięciu okresu Gwarancji (okresu odpowiedzialności za usterki) nastąpi po usunięciu wszystkich usterek odnotowanych w Świadcstwie Przejęcia oraz tych, które wystąpiły w okresie Gwarancji.

13.5.7 Dokumentacja powykonawcza

1. Cała dokumentacja musi być jednoznaczna i zgodna z aktualnie prowadzonymi robotami w 2-ch egzemplarzach.

13.6 Płatności

13.6.1 Ustalenia ogólne

1. Podstawą płatności jest obmierzana ilość Robót wykonanych przez Wykonawcę zgodnie z Kontraktem. Do obmierzanych ilości zastosowanie będą miały ceny jednostkowe podane w kosztorysie ofertowym.
2. Cena jednostkowa pozycji uwzględniać będzie wszystkie czynności, wymagania i badania składające się na jej wykonanie, określone dla tej pozycji w Dokumentacji Projektowej i Specyfikacji Technicznej.
3. Cena jednostkowa obejmuje:
  - Robocizną bezpośrednią
  - Wartość zużytych Materiałów wraz z kosztami ich zakupu, składowania i transportu
  - Wartość pracy Sprzętu wraz z kosztami jednorazowymi (sprowadzenie sprzętu i zwrot, montaż i demontaż na stanowisku pracy)
  - Roboty geodezyjne-w przypadku jeśli zachodzą
  - Koszty dokumentacji opisanej w pkt.13.5.4 i 13.5.5
  - Koszty pośrednie, w skład których wchodzi : płace personelu, kierownictwa budowy, pracowników zaplecza, laboratorium; koszty urządzenia eksploatacji i likwidacji Placu Budowy i zaplecza; koszty tymczasowego oznakowania Robót, wydatki na BHP, usługi obce na rzecz budowy, ekspertyzy opłaty dzierżawne, koszty ogólne Wykonawcy, itp.

- Koszt uporządkowania Placu Budowy po zakończeniu Robót
- Zysk kalkulacyjny, zawierający też ewentualne ryzyko Wykonawcy z tytułu Kontraktu w całym okresie jego realizacji, łącznie z Okresem Gwarancyjnym
- Podatki obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami
- 4. Do cen jednostkowych nie należy wliczać podatku VAT.
- 5. Walutą rozliczeniową jest Złoty Polski.

13.7 Przepisy związane

Roboty będą wykonywane w sposób bezpieczny, ściśle w zgodzie z Polskimi Normami i przepisami obowiązującymi w Polsce.

Specyfikacje Techniczne w różnych miejscach powołują się na Normy, przepisy branżowe, instrukcje. Należy je traktować jako integralną część i należy je czytać łącznie z Rysunkami i Specyfikacjami, jak gdyby one tam występowały. Uważa się, że Wykonawca jest w pełni zaznajomiony z ich zawartością i wymaganiami. Zastosowanie będą miały ostatnie wydania Polskich Norm (datowane nie później niż 30 dni przed datą składania ofert) o ile nie postanowiono inaczej,

Gdziekolwiek występują odwołania do Polskich Norm, dopuszczalne jest stosowanie odpowiednich norm Unii Europejskiej w zakresie przyjętym przez polskie prawodawstwo.

Do podstawowych przepisów należą:

- Polskie Prawo Budowlane z 1994 roku z nowelizacją w roku 1995, 1996 i 1997
- Polskie Normy Państwowe i Branżowe
- Przepisy i normy branżowe związane z projektowaniem i wykonaniem robót objętych dokumentacją projektową i ST aktualne w czasie realizacji robót objętych kontraktem.